

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігі
«Қазгидромет» РМК Атырау облысы бойынша филиалы

АТЫРАУ ОБЛЫСЫ БОЙЫНША ҚОРШАҒАН ОРТА ЖАЙ-КҮЙІ ЖӨНІНДЕГІ АҚПАРАТТЫҚ БЮЛЛЕТЕНІ

Маусым 2025 жыл

Атырау қ, 2025 ж

	МАЗМҰНЫ	Бет.
	Алғы сөз	3
1	Атмосфералық ауаның ластануының негізгі көздері	4
2	Атырау қаласы атмосфералық ауаның ластану жай-күйі	4
2.1	Құлсары қаласы атмосфералық ауаның ластану жай-күйі	8
2.2	Мақат ауданы атмосфералық ауаның ластану жай күйі	9
2.3	Индер ауданы атмосфералық ауаның ластану жай күйі	10
2.4	Жанбай кенті атмосфералық ауаның ластану жай күйі	11
2.5	Ганюшкино кенті атмосфералық ауаның ластану жай күйі	12
3	Жер үсті суларының сапасының жай-күйі	13
4	Атмосфералық жауын-шашын сапасының жай-күйі	15
5	Радиациялық жағдай	15
	Қосымша 1	17
	Қосымша 2	24
	Қосымша 3	25
	Қосымша 4	28

Алғы сөз

Ақпараттық бюллетень Ұлттық гидрометеорологиялық қызметтің бақылаужелісінде қоршаған ортаның жай-күйіне мониторинг жүргізу бойынша "Қазгидромет" РМК мамандандырылған бөлімшелері орындайтын жұмыстардың нәтижелері бойынша дайындалған.

Бюллетень мемлекеттік органдарды, жұртшылықты және халықты Атырау облысы аумағындағы қоршаған ортаның жай-күйі туралы ақпараттандыруға арналған және ластану деңгейінде болып жатқан өзгерістер үрдісін ескере отырып, ҚР Қоршаған ортаны қорғау саласындағы іс-шаралардың тиімділігін одан әрі бағалау үшін қажет.

Атырау қаласының атмосфералық ауа сапасын бағалау

1. Атмосфералық ауаны ластаудың негізгі көздері

Атырау облысы экология департаментінің хабарлауынша, Атырау қаласындағы ластанудың негізгі көздері мұнай өңдеу, тасымалдау объектілері болып табылады: "Атырау мұнай өңдеу зауыты", "Теңізшевройл" ЖШС, «НОРТ КАСПИАН ОПЕРЕЙТИНГ КОМПАНИ Н.В.» компаниясы (НКОК), АО Атырау "ЖЫЛУЭЛЕКТРОРТАЛЫҒЫ", АО "Ембімұнайгаз", ТОО "WEST DALA" "ВЕСТ ДАЛА" Бұдан басқа, қалада қаланың жел соғатын екі жағында орналасқан өндірістік төгінділерді жинақтауыш екі тоған бар (солтүстік-батыс жағы - "квадратный" жинақтауыш тоғаны және шығыс жағы - "Тухлая балка"). Жинақтағышқа барлық қалалық төгінділер іс жүзінде тазартусыз жүзеге асырылады, нәтижесінде күкіртсутектің негізгі көзі – жинақтағыш қалыптасады, онда органикалық заттардың, оның ішінде мұнай өнімдерінің ыдырау процестері жүреді.

Атырау облысында бірінші санаттағы 74 кәсіпорын бар.

Атырау қаласы, Құлсары қаласы және Мақат ауданы табиғи газбен толық қамтамасыз етілген.

"ҚазТрансГазАймақ" АҚ АӨФ деректеріне сәйкес Атырау қаласы бойынша автономды қазандықтар – 80 030 бірлік, Мақат ауданы бойынша – 1783 бірлік.

2. Атырау қаласындағы атмосфералық ауа сапасының мониторингі.

Атырау қаласы аумағындағы атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 6 бақылау бекетінде, оның ішінде 2 бекетте сынаманы қолмен күшімен алу және 4 автоматты станцияда жүргізіледі (1-қосымша).

Жалпы қала бойынша Атмосфералық ауа мониторингі 16 көрсеткіш бойынша жүргізіледі: 1) қалқыма бөлшектер (шаң); 2) РМ-2,5 қалқыма бөлшектер; 3) РМ-10 қалқыма бөлшектер; 4) күкірт диоксиді; 5) көміртегі оксиді; 6) азот диоксиді; 7) азот оксиді; 8) аммиак; 9) күкірт сутегі; 10) озон; 11) фенол; 12) формальдегид; 13) бензол; 14) толуол; 15) этилбензол; 16) ортоксилол.

1-кестеде бақылау бекеттерінің орналасқан жері және әрбір бекетте анықталатын көрсеткіштер тізбесі туралы ақпарат берілген.

1 кесте

Бақылау бекеттерінің орналасу орны мен анықталатын қоспалар

№	Сынама мерзімі	Бақылау жүргізу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
1	Тәулігіне 3 мезгіл	қол күшімен алынған сынама (дискретті к әдіс)	Самал ықшам ауданы А.Кекілбаев көшесі 15	қалқыма бөлшектер (шаң), күкірт диоксиді, көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді, күкірттісутегі, фенол, аммиак, формальдегид, бензол, толуол, этилбензол, ортоксилол (C ₂ H ₆)
5			Құрсай ықшам ауданы Қарабау көшесі 12	қалқыма бөлшектер (шаң), күкірт диоксиді, көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді, күкірттісутегі, фенол, аммиак, формальдегид
6	әр 20 минут сайын		Жұлдыз ықшам ауданы 6-шы көше 29	озон (жер үсті қабаты)

8	үзіліссіз режимде	үзіліссіз режимде	Сырдария 3 ауданы	қалқыма бөлшектер РМ-10 және РМ-2,5, көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді, аммиак
9			Береке шағын ауданы, Береке өндірістік ауданы	қалқыма бөлшектер РМ-10 және РМ-2,5
11			ЛББ №11 – Дамба ауылы, балық инспекциясын ың аумағы	күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді
12			Ақшагала ы.а., 2 көше, 1а үй	
15			Ауэзова к-сі, 28А, "Мунайшы" стадионының аумағында	
17			Самал ы.а., 7 көше, 42 үй	

2025 жыл маусым айының Атырау қаласының атмосфералық ауа сапасына жүргізілген мониторинг нәтижелері.

Атмосфералық ауа сапасы. Атырау қаласының атмосфералық ауаның ластану деңгейі **«өте жоғары»**, стандарттық индекс **СИ=19,7** (жоғары деңгей) күкірттісутегі бойынша №17 бекет аумағында; **ЕЖҚ=29%** (жоғары деңгей) №15 бекет аумағында азот диоксиді бойынша бағаланды.

Максималды-бірлік шоғырлары күкірттісутегі-19,7 ШЖШм.б., көміртегі оксиді-16,0ШЖШм.б., күкірт диоксиді-14,1ШЖШм.б., азот диоксиді-6,15 ШЖШм.б., аммиак-2,0 ШЖШм.б., қалқыма бөлшектер (шаң)-1,8 ШЖШм.б., басқа ластанушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Орташа-бірлік азот диоксиді бойынша – 1,83 ШЖШо.т., басқа ластанушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

2025 жылдың маусым айының 1-і мен 8-і аралығында №17 «Самал» станциясында күкірттісутегі бойынша ауаның 10,0– 19,7 ШЖШм.б. аралығында 13 жоғары ластану (ЖЛ) жағдайы тіркелді.

2025 жылдың маусым айының 1-і күні №17 «Самал» станциясында күкірт диоксиді бойынша ауаның 10,3– 14,0 ШЖШм.б. аралығында 8 жоғары ластану (ЖЛ) жағдайы тіркелді.

2025 жылдың маусым айының 14-і күні №11 «Дамба» станциясында көміртегі оксиді бойынша ауаның 16,0 ШЖШм.б. аралығында 1 жоғары ластану (ЖЛ) жағдайы тіркелді.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималды жоғары жағдайлары 2-кестеде көрсетілген.

Қоспа	Орташа шоғыр		Максималды- бірлік шоғыры		ЕЖҚ	ШЖШ арту жағдайларыны ң саны		
	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШ м.б. асу еселігі	%	> ШЖ Ш	>5 ШЖ Ш	>10 ШЖ Ш
Атырау қаласы								
Қалқыма бөлшектер (шаң)	0,03	0,21	0,9	1,8	2,8	3		
PM-2,5 қалқыма бөлшектері	0,0201	0,58	0,1031	0,6				
PM-10 қалқыма бөлшектері	0,0178	0,30	0,1120	0,4				
Күкірт диоксиді	0,015	0,30	7,0495	14,1	0,2	15	8	8
Көміртегі оксиді	0,17	0,06	80,06	16,0	1,3	49	5	1
Азот диоксиді	0,07	1,83	1,23	6,15	29,5	1895	18	
Азот оксиді	0,0136	0,23	0,03	0,1				
Озон (жербеті)	0,0035	0,12	0,0086	0,1				
Күкіртті сутегі	0,0031		0,1575	19,7	2,8	2059	38	13
Фенол	0,002	0,73	0,003	0,3				
Аммиак	0,006	0,15	0,4080	2,0	0,0	1		
Формальдегид	0,002	0,21	0,003	0,1				
Бензол	0,000	0,00	0,000	0,0				
Толуол	0,000		0,000	0,0				
Этилбензол	0,000	0,00	0,000	0,0				
Ортоксилол (C2H6)	0,000		0,000	0,0				

Қорытынды:

Соңғы бес жыл ішінде ауаның ластану деңгейі келесідей өзгерді

Кестеден көріп отырғанымыздай, Атырау қаласының 2025 жыл маусым айы бойынша соңғы бес жылда атмосфералық ауаның ластану деңгейі 2021, 2023 және 2024-і жылдар аралығында «көтеріңкі» деңгейде бағаланса, 2022 жылы «жоғары» деңгейде болды, ал 2025 жылы ауа сапасының көрсеткіші «өте жоғары» деңгейге жетті.

Ең жоғары бір реттік ШЖШ артуының ең көп саны күкірттісутегі (2110 жағдай), азот диоксиді (1913 жағдай), көміртегі оксиді (54 жағдай), күкірт диоксиді (23 жағдай), қалқыма бөлшектер (шаң) (3 жағдай), аммиак (1 жағдай).

Метеорологиялық жағдайы

Атырау облысы жоғарғы және төменгі қысым аймақтарында ауыспалы болды, айдың ортасында және соңында фронтальды бөліктердің өтуімен тұрақсыз ауа-райы болып, жаңбыр жауып найзағай байқалды. Шаңды дауыл болды, жел айдың басында, екінші декаданың ортасында, үшінші декаданың соңында екпіні 15-20 м/с қа дейін жетті.

Маусым айында Атырау қаласы бойынша әлсіз жел күші 0-5 м/с соғып осыған байланысты ауа ластануының қолайсыз метеорологиялық жағдайлары **күтілді**.

2.1 Құлсары қаласы бойынша атмосфералық ауаның ластану жай күйі

Құлсары қаласы аумағындағы атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 1 стационарлық станцияда жүргізіледі (1-қосымша).

Жалпы қала бойынша Атмосфералық ауа мониторингі 8 көрсеткіш бойынша жүргізіледі: 1) қалқыма бөлшектер (шаң); 2) күкірт диоксиді 3) көміртегі оксиді; 4) азот диоксиді; 5) азот оксиді; 6) озон; 7) күкірттісутегі.

3-кестеде бақылау бекеттерінің орналасқан жері және әрбір бекетте анықталатын көрсеткіштер тізбесі туралы ақпарат берілген.

3 кесте

Бақылау бекеттерінің орналасу орны мен анықталатын қоспалар

Бекет	Сынама	Бақылау	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
-------	--------	---------	------------------	----------------------

№	мерзімі	жүргізу		
7	әр 20 минут сайын үзіліссіз режимде	үзіліссіз режимде	Махамбет Өтемісов көшесі, 37А	қалқыма бөлшектер (шаң), күкірт диоксиді, көміртегі оксиді, азот диоксиді, азот оксиді, озон (жер үсті қабаты), күкірттісутегі.
19	үзіліссіз режимде		Құлсары қ., Өнеркәсіптік аймақ МГӨБ	күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді

2025 жылғы маусым айының Құлсары қаласындағы атмосфералық ауа сапасына жүргізілген мониторинг нәтижелері.

Атмосфералық ауа сапасы. Құлсары қаласының атмосфералық ауаның ластануы «жоғары», стандарттық индексі СИ=6,7 (жоғары деңгей) күкірт диоксиді бойынша; ең жоғары қайталануы ЕЖҚ= 6% (көтеріңкі деңгей) болып азот диоксиді бойынша бағаланды.

Максималды-бірлік шоғырлары күкірт диоксиді-6,7 ШЖШм.б., азот диоксиді-6,3 ШЖШм.б., күкірттісутегі-2,6 ШЖШм.б., басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Экстремалды жоғары және жоғары ластану (ЖЛ және ЭЖЛ) жағдайлары: ЖЛ (10 ШЖК астам) және ЭЖЛ (50 ШЖК астам) тіркелген жоқ.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималды жоғары жағдайлары 4-кестеде көрсетілген.

4 кесте

Атмосфералық ауаның ластану сипаттамасы

Қоспа	Орташа шоғыр (Қо.т.)		Максималды- бірлік шоғыры (Қм.б.)		ЕЖҚ	ШЖШ арту жағдайларының саны		
	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШм. б. асу еселігі	%	> Ш Ж Ш	>5 ШЖ Ш	>10 ШЖ Ш
Құлсары қаласы								
Қалқыма бөлшектері (шаң)	0,0003	0,00	0,1235	0,247				
Күкірт диоксиді	0,0094	0,19	3,3440	6,688	0,6	13	8	
Көміртегі оксиді	0,1015	0,03	1,9735	0,395				
Диоксид азота	0,0181	0,45	1,2699	6,350	5,9	128	9	
Оксид азота	0,0017	0,03	0,0253	0,063				
Озон (жербеті)	0,0009	0,03	0,0013	0,01				
Күкірттісутегі	0,0005		0,0211	2,64	0,8	17		

Қорытынды:

Соңғы бес жыл ішінде ауаның ластану деңгейі келесідей өзгерді:

Кестеден көріп отырғанымыздай Құлсары қаласының маусым айында ауаның ластану деңгейі 2021-і жылы «төмен» деңгейде болды, 2022 жылы ауа сапасының көрсеткіші «көтеріңкі» деңгейде бағаланды. Ал 2023, 2025 жылдары ауа сапасының ластануы «жоғары» деңгейге жетті.

2.2 Мақат ауданы бойынша атмосфералық ауаның ластану жай күйі

Мақат ауданы аумағындағы атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 1 стансада жүргізіледі (1-қосымша).

Жалпы аудан бойынша атмосфералық ауа мониторингі 4 көрсеткішке дейін анықталады 1) күкірт диоксиді; 2) азот диоксиді; 3) көміртегіоксиді.

5-кестеде бақылау бекеттерінің орналасқан жері және әрбір бекетте анықталатын көрсеткіштер тізбесі туралы ақпарат берілген.

5- кесте

Бақылау бекеттерінің орналасу орны мен анықталатын қоспалар

Бекет №	Сынама мерзімі	Бақылау жүргізу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
1	әр 20 минут сайын үзіліссіз режимде	үзіліссіз режимде	Мақат ауылы, Мақат ауданының Мәдениет үйі, Алаш көшесі, 23	күкірт диоксиді, азот диоксиді, көміртегі оксиді.

2025 жыл маусым айы Мақат ауданындағы атмосфералық ауа сапасына жүргізілген мониторинг нәтижелері.

Атмосфералық ауа сапасы. Мақат ауданының атмосфералық ауаның ластану деңгейі **төмен**, стандарттық индекс **СИ=0,6** (төмен деңгей) азот диоксиді бойынша; ең жоғары қайталануы **ЕЖҚ=0%** (төмен деңгей) болып бағаланды.

Орташа-бірлік азот диоксиді бойынша–2,35 ШЖШо.т., басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Экстремалды жоғары және жоғары ластану (ЖЛ және ЭЖЛ) жағдайлары: ЖЛ (10 ШЖК астам) және ЭЖЛ (50 ШЖК астам) тіркелген жоқ.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималды жоғары жағдайлары 6-кестеде көрсетілген.

Атмосфералық ауаның ластану сипаттамасы

Қоспа	Орташа шоғыр		Максималды-бірлік шоғыры		ЕЖҚ	ШЖШ арту жағдайларының саны		
	мг/м ³	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м ³	ШЖШ м.б. асу еселігі	%	> ШЖШ	>5 ШЖШ	>10 ШЖШ
Мақат ауданы								
Күкірт диоксиді	0,0009	0,02	0,0011	0,0				
Көміртегі оксиді	0,2061	0,07	0,8814	0,2				
Диоксид азота	0,0939	2,35	0,1289	0,6				

2.3 Индер ауданы бойынша атмосфералық ауаның ластану жай күйі

Индер ауданы аумағындағы атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 1 стансада жүргізіледі (1-қосымша).

Жалпы аудан бойынша атмосфералық ауа мониторингі 4 көрсеткішке дейін анықталады: 1) күкірт диоксиді; 2) азот диоксиді; 3) көміртегі оксиді.

7-кестеде бақылау бекеттерінің орналасқан жері және әрбір бекетте анықталатын көрсеткіштер тізбесі туралы ақпарат берілген.

7- кесте

Бақылау бекеттерінің орналасу орны мен анықталатын қоспалар

Бекет №	Сынама мерзімі	Бақылау жүргізу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
1	әр 20 минут сайын үзіліссіз режимде	үзіліссіз режимде	Индербор ауданы, Индербор Мәдениет үйі, Н. Меңдіғалиев көшесі 47	күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді.

2025 жылғы маусым айы Индербор ауданының атмосфералық ауа сапасына жүргізілген мониторинг нәтижелері.

Атмосфералық ауа сапасы. Индер ауданының атмосфералық ауаның ластану деңгейі **көтеріңкі**, стандарттық индекс **СИ=1,7** (төмен деңгей); ең жоғары қайталануы **ЕЖҚ=3%** (көтеріңкі деңгей) болып азот диоксиді бойынша бағаланды.

Максималды-бірлік шоғырлары азот диоксиді-1,7 ШЖШм.б., басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Орташа-бірлік азот диоксиді бойынша – 2,43 ШЖШо.т., басқа ластаушы заттардыңшоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималды жоғары жағдайлары 8-кестеде көрсетілген.

8-кесте

Атмосфералық ауаның ластану сипаттамасы

	Орташа шоғыр (Қо.т.)	Максималды-бірлік шоғыры (Қм.б.)	ЕЖҚ	ШЖШ арту жағдайларының саны
--	----------------------	----------------------------------	-----	-----------------------------

Қоспа	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШ м.б. асу еселігі	%	> ШЖ Ш	>5 Ш Ж Ш	>10 ШЖ Ш
Индер ауданы								
Күкірт диоксиді	0,0060	0,12	0,1910	0,4				
Көміртегі оксиді	0,0064	0,00	0,8318	0,2				
Диоксид азота	0,0972	2,43	0,3394	1,7	3,5	75		
Күкірттісутегі	0,0009		0,0010	0,1				

2.4 Жанбай кенті бойынша атмосфералық ауаның ластану жай күйі

Жанбай селосы аумағындағы атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 1 стансада жүргізіледі (1-қосымша).

Жалпы кент бойынша атмосфералық ауа мониторингі 4 көрсеткішке дейін анықталады: 1) күкірт диоксиді; 2) азот диоксиді; 3) күкірттісутегі; 4) көміртегі оксиді.

9-кестеде бақылау бекеттерінің орналасқан жері және әрбір бекетте анықталатын көрсеткіштер тізбесі туралы ақпарат берілген.

9-кесте

Бақылау бекеттерінің орналасу орны мен анықталатын қоспалар

Бекет №	Сынама мерзімі	Бақылау жүргізу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
1	әр 20 минут сайын	үзіліссіз режимде	Жанбай кенті, Т.Нысанов көшесі 96 учаскесі	күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді.

2025 жылғы маусым айы Жанбай кенті атмосфералық ауа сапасына жүргізілген мониторинг нәтижелері.

Атмосфералық ауа сапасы. Жанбай кенті бойынша атмосфералық ауаның ластану деңгейі **жоғары**, стандарттық индекс **СИ=2,4** (көтеріңкі деңгей) күкірттісутегі бойынша; ең жоғары қайталануы **ЕЖҚ=47%** (жоғары деңгей) азот диоксиді бойынша бағаланды.

Максималды-бірлік шоғырлары күкірттісутегі-2,4 ШЖШм.б., азот диоксиді-1,5 ШЖШм.б., басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Орташа-бірлік азот диоксиді-4,7 ШЖШо.т., басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималды жоғары жағдайлары 10-кестеде көрсетілген.

10-кесте

Атмосфералық ауаның ластану сипаттамасы

Қоспа	Орташа шоғыр (Қо.т.)		Максималды-бірлік шоғыры (Қм.б.)		ЕЖҚ	ШЖШ арту жағдайларының саны		
	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШм.б. асу еселігі	%	> ШЖ Ш	>5 ШЖ Ш	>10 ШЖ Ш
Жанбай кенті								
Күкірт диоксиді	0,0055	0,11	0,2438	0,5				

Көміртегі оксиді	0,3274	0,11	0,8777	0,2				
Диоксид азота	0,1881	4,70	0,2951	1,5	47,2	1018		
Күкірттісутегі	0,0010		0,0188	2,4	0,3	7		

2.5 Ганюшкино кенті бойынша атмосфералық ауаның ластану жай күйі.

Ганюшкино поселкесі аумағындағы атмосфералық ауаның жай-күйін бақылау 1 стансада жүргізіледі (1-қосымша).

Жалпы кент бойынша атмосфералық ауа мониторингі 4 көрсеткішке дейін анықталады: 1) күкірт диоксиді; 2) азот диоксиді; 3) күкірттісутегі; 4) көміртегі оксиді.

11-кестеде бақылау бекеттерінің орналасқан жері және әрбір бекетте анықталатын көрсеткіштер тізбесі туралы ақпарат берілген.

11-кесте

Бақылау бекеттерінің орналасу орны мен анықталатын қоспалар

Бекет №	Сынама мерзімі	Бақылау жүргізу	Бекет мекен-жайы	Анықталатын қоспалар
1	әр 20 минут сайын үзіліссіз режимде	үзіліссіз режимде	Құрманғазы (Ганюшкино) кенті Құрманғазы ауданының Мәдениет үйі, Абай көшесі, 50-үй	күкірт диоксиді, азот диоксиді, күкірттісутегі, көміртегі оксиді.

2025 жылғы маусым айы Ганюшкино кенті атмосфералық ауа сапасына жүргізілген мониторинг нәтижелері.

Атмосфералық ауа сапасы. Ганюшкино кенті бойынша атмосфералық ауаның ластану деңгейі **жоғары**, стандарттық индекс **СИ=2,3** (төмен деңгей) күкірттісутегі бойынша; ең жоғары қайталануы **ЕЖҚ=33%** (жоғары деңгей) болып азот диоксиді бойынша бағаланды.

Максималды-бірлік шоғырлары күкірттісутегі-2,3 ШЖШм.б., азот диоксиді-1,9 ШЖШм.б., басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Орташа-бірлік азот диоксиді бойынша – 4,41 ШЖШо.т. басқа ластаушы заттардың шоғырлары ШЖШ-дан аспады.

Нақты мәндер, сондай-ақ сапа нормативтерінің асу еселігі және максималды жоғары жағдайлары 12-кестеде көрсетілген.

12-кесте

Қоспа	Орташа шоғыр (Қо.т.)		Максималды-бірлік шоғыры (Қм.б.)		ЕЖ Қ	ШЖШ арту жағдайларының саны		
	мг/м3	ШЖШ о.т. асу еселігі	мг/м3	ШЖШм.б. асу еселігі	%	> Ш Ж Ш	>5 Ш Ж Ш	>10 Ш Ж Ш
Ганюшкино кенті								
Күкірт диоксиді	0,0019	0,04	0,3701	0,7				
Көміртегі оксиді	0,0067	0,00	1,4976	0,3				
Диоксид азота	0,1763	4,41	0,3790	1,9	32,8	695		

Күкірттісутегі	0,0011		0,0180	2,3	0,5	11		
----------------	--------	--	--------	-----	-----	----	--	--

3. Атырау облысы аумағындағы жер үсті сулар сапасының мониторингі

Атырау қаласы бойынша жер үсті суларының сапасын бақылау 6 су объектісінің (Жайық, Қиғаш, Ембі өзендері, Шаронова, Перетаска және Яик арналары) 21 тұстамасында жүргізілді.

Теңіз суы сапасына мониторинг жасау Каспий теңізінің 22 жағалаулық нүктеде жүргізіледі: теңіз кеме жүретін су арнасы (2), Жайық өзені қайраңы (5), Волга өзені қайраңы (5), Шалығи шығанағы аралдары станциялары (5), Жанбай кенті (5).

Жер үсті суларын зерттеу кезінде су сынамаларында су сапасының 43 физикалық және химиялық көрсеткіштері анықталады: *көзбен шолып бақылау, температура, қалқыма заттар, мөлдірлігі, түсі, сутегі көрсеткіші (pH), еріген оттегі, ОБТ5, ОХТ, құрғақ қалдық, құрамында тұз бар негізгі иондар, биогенді элементтер, органикалық заттар (мұнай өнімдері, фенолдар), ауыр металдар мен пестицидтер.*

Атырау облысы аумағындағы гидробиологиялық көрсеткіштер бойынша жер үсті және теңіз сулары сапасының жай-күйіне мониторинг 28 тұстамада 5 су объектісінде (Жайық, Қиғаш, Ембі өзендері және Шаронова тармағында) жүргізілді. Зерттелетін объектіге судың өткір уыттылығын анықтауға арналған 84 сынама талданды.

3.1 Атырау облысы аумағындағы жер үсті сулар гидрохимиялық көрсеткіштері бойынша сапасының мониторинг нәтижелері.

Қазақстан Республикасының су объектілерінің су сапасын бағалауға арналған негізгі нормативтік құжаттар «Су объектілерінде судың сапасын жіктеудің бірыңғай жүйесі».

Су объектілерінің су сапасы Бірыңғай жіктеме бойынша келесідей бағаланады:

Су объектісінің атауы	Су сапасының класы		Параметрлері	өл. бір.	концентрациясы
	Маусым 2024 ж.	Маусым 2025 ж.			
Жайық өз.	-	4 класс (ластанған)	Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,111
Перетаска тарм.	-	4 класс (ластанған)	Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,166
Яик тарм.	-	3 класс (орташа ластанған)	ОБТ5	мг/дм ³	2,357
			ОХТ	мг/дм ³	24,433
			СПАВ	мг/дм ³	0,127
			Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,061
Қиғаш өз.	-	4 класс (ластанған)	Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,143
Шаронова тарм.	-	4 класс (ластанған)	Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,136
Ембі өз.	-	4 класс (ластанған)	Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,133

*Су объектілерінде су сапасын жіктеудің бірыңғай жүйесі (ҚР АШМ СРК 20.03. 2024 жылғы №70 Бұйрық).

2025 жылдың маусым айында Яик тармағы 3 класқа, Жайық, Қиғаш Ембі өзендері, Перетаска мен Шаронова тармақтары 4 класқа жатады.

Атырау облысы бойынша су объектілеріндегі негізгі ластаушы заттар ОБТ5,

ОХТ, СБАЗ, мұнай өнімдері болып табылады.

Жоғары және экстремалды жоғары ластану жағдайлары

2025 жылғы маусым айында Атырау облысының аумағында ЖЛ және ЭЖЛ жағдайлары тіркелмеді.

Су объектілерінің сапасы жөніндегі ақпарат тұстамалар шегінде гидрохимиялық көрсеткіштер бойынша 1-қосымшада көрсетілген.

Су объектілерінің сапасы жөніндегі ақпарат тұстамалар шегінде тосикологиялық көрсеткіштер бойынша 2-қосымшада көрсетілген.

Гидробиологиялық көрсеткіштер бойынша жер үсті сулары сапасының жай-күйі

Су объектілерінің су сапасы Бірыңғай жіктеме бойынша келесідей бағаланады:

Су объектісінің атауы	Пантла және Букка бойынша сапробтық индекс бойынша су сапасының класы (Сладечек модификациясында)			Зообентос бойынша су сапасының сыныбы	
	фитопланктон бойынша	зоопланктон бойынша	перифитон бойынша	олигохеталардың жалпы санының төменгі организмдердің жалпы санына қатынасы, %	биотикалық индекс вудивис бойынша
Жайық өзені			3 класс (1,71)		3 класс (5,0)
Шаронов арнасы			3 класс (1,61)		3 класс (5,0)
Киғаш өзені			3 класс (1,71)		3 класс (5,0)
Ембі өзені			3 класс (1,79)		3 класс (5,0)
Каспий теңізі			3 класс (1,83)		3 класс (5,0)

Жайық өзені. Перифитон. Перифитонның бұзылуында диатомдар басым болды. Диатомдар барлық қанаттарда кездеседі. Сапробтың орташа индексі-1,71. Орташа ластанған су.

Зообентос. Зообентос гастроподтармен қамтамасыз етілді. Вудивис бойынша биотикалық индекс-5 құрады. Су класы - үшінші.

Биотестілеу. Биотестілеу деректері бойынша Жайық өзені бойынша тест-параметр бақылау нүктелерінің жүйелі орналасуында ұсынылды: Дамба кенті - 0%, Атырау қаласы "Атырау су арнасы" КМК төгіндісінен 0,5 км төмен - 0%, Индер кенті "су бекеті тұстамасында" - 0%. Алынған мәліметтер зерттелетін судың сынақ объектісіне уытты әсерінің жоқтығын көрсетеді.

Шаронов тармағы. Перифитон. Перифитонның түрлік құрамы диатомдармен ұсынылған. Сапробтық индексі 1,61 құрады. Судың сапасы-орташа ластанған сулар.

Зообентос. Бентос бойынша биотикалық индекс-5 құрады. Судың сапасы орташа ластанған сулардың 3 класына сәйкес келді.

Биотестілеу. Сынақ объектісіне судың жіті уыттылығын анықтау процесінде ағындағы бақылауға (тест - параметр) қатысты өлген дафниялардың пайызы - 0%. Сынақ объектісіне уытты әсер анықталған жоқ.

Қиғаш өзені. Перифитон. Перифитонның түрлік құрамы диатомдармен ұсынылған. Сапробтық индексі 1,71 құрады. Судың сапасы-орташа ластанған сулар.

Зообентос. Бентос бойынша биотикалық индекс-5 құрады. Судың сапасы орташа ластанған сулардың 3 класына сәйкес келді.

Биотестілеу. Қиғаш өзені бойынша биотестілеу барысында алынған деректер тест-объектіге уытты әсерінің жоқтығын көрсетті. Зерттелген суда тірі қалған дафниялардың саны 100% құрады. Тест параметрі-0%.

Ембі өзені. Перифитон. Бұл уақытта перифитон түрлері бай болмады. Диатомды және эвгленді балдырлар кездесті. Диатомдар арасында *Caloneis amphibia*, *Gyrosigma acuminatum*, *Diatoma vulgare* және *Achnanthes lanceolata* кездесті. Сапроб индексі 1,79-ге тең. Су класы үшінші, яғни орташа ластанған су.

Зообентос. Биотикалық индексі – 5. Ембі өзенінің зообентосын зерттеу нәтижелері бойынша су қоймасының түбі орташа ластанған деп бағаланды.

Биотестілеу. Сынақ объектісі үшін судың өткір уыттылығын анықтау процесінде өлшенген дафнияның ағымды бақылауға (сынақ параметріне) қатысты пайызы 0% құрайды. Сынақ объектісінде улы әсер табылған жоқ.

Каспий теңізі. Перифитон. Ластану альгоценозы диатомды балдырларға бай болды. Сапробтық индекстер 1,60-тен 2,15-ге дейін өзгерді. Каспий теңізінің 22 нүктесі бойынша сапробтылықтың орташа индексі 1,83 орташа ластанған суды құрады және 3-класс шегінде қалды.

Зообентос. Бентос бойынша биотикалық индекс - 5 құрады. Судың сапасы 3 - класқа сәйкес келді-орташа ластанған сулар.

Перифитон мен бентос бойынша судың сапасы орташа ластанған сулардың үшінші класына жатады.

Биотестілеу Теңіз суларының сапасы Каспий теңізінің токсикологиялық көрсеткіштері бойынша тірі организмдерге жіті уытты әсер еткен жоқ. Каспий теңізінің тұстамаларындағы тест-параметр 0% - ды құрады.

4. Атырау облысының аумағындағы атмосфералық жауын-шашынның химиялық құрамы

Атмосфералық жауын-шашынның химиялық құрамына бақылау 4 метеостанцияда (Атырау, Ганюшкино, Пешной, Құлсары) алынған жаңбыр суына сынама алумен (қосымша-1) жүргізілді.

Жауын-шашын құрамында барлық анықталатын заттардың шоғырлары шекті рұқсат етілген шоғырлардан аспады.

Жауын-шашын сынамаларында 1,81% сульфаттар, 9,05% хлоридтер, 75,96% гидрокорбанаттар, 2,71% магний иондары 10,81% кальций иондары басым болды.

Ең үлкен жалпы минерализация Құлсары МС 106,0мг/л, ең азы Ганюшкино МС 25,8 мг/л белгіленді.

Жауын-шашынның қышқылдығы әлсіз сілтілі орта сипатына ие, 6,8-ден (Құлсары МС) 7,1 -ге (Пешной МС) дейін.

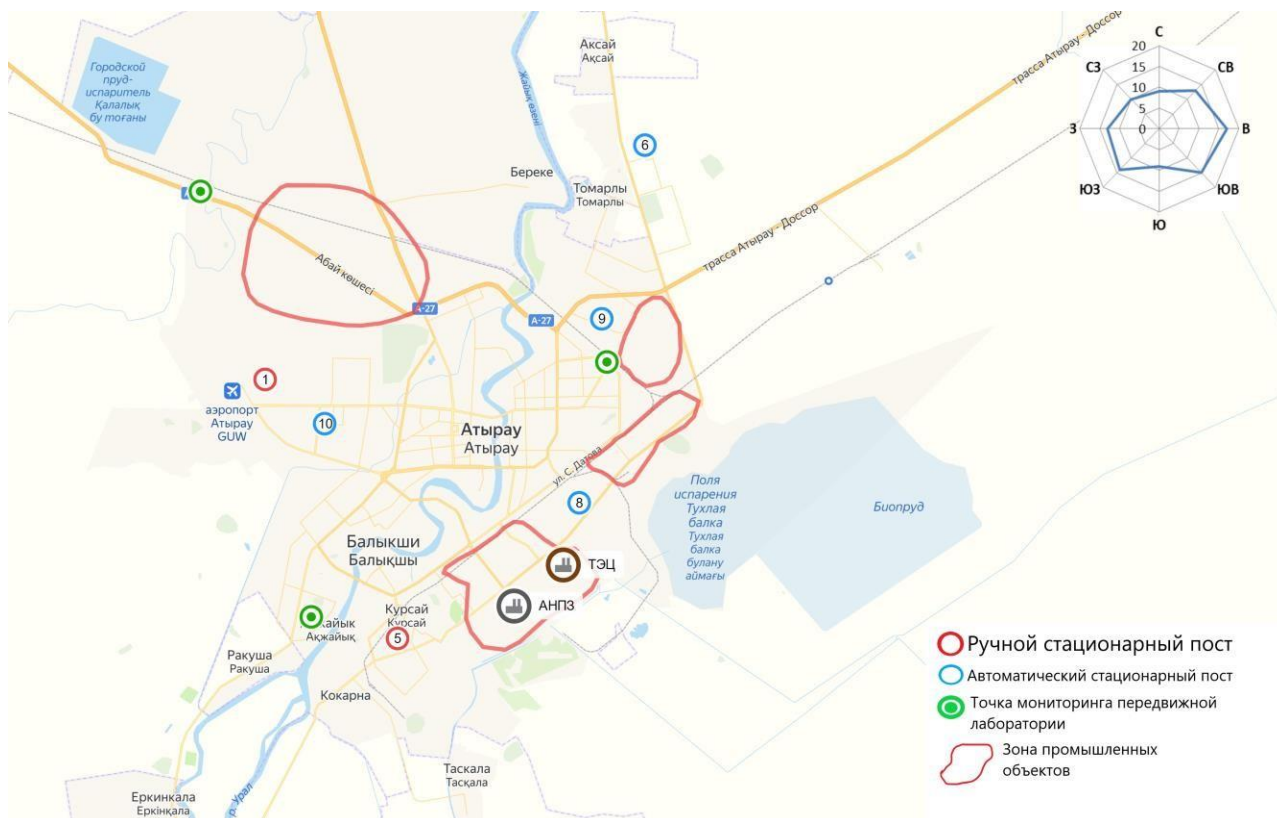
5. Радиациялық жағдай

Атмосфералық ауаның ластануының гамма сәулелену деңгейіне күнсайын жергілікті 3 метеорологиялық стансада (Атырау, Пешной, Құлсары) жүргізіледі.

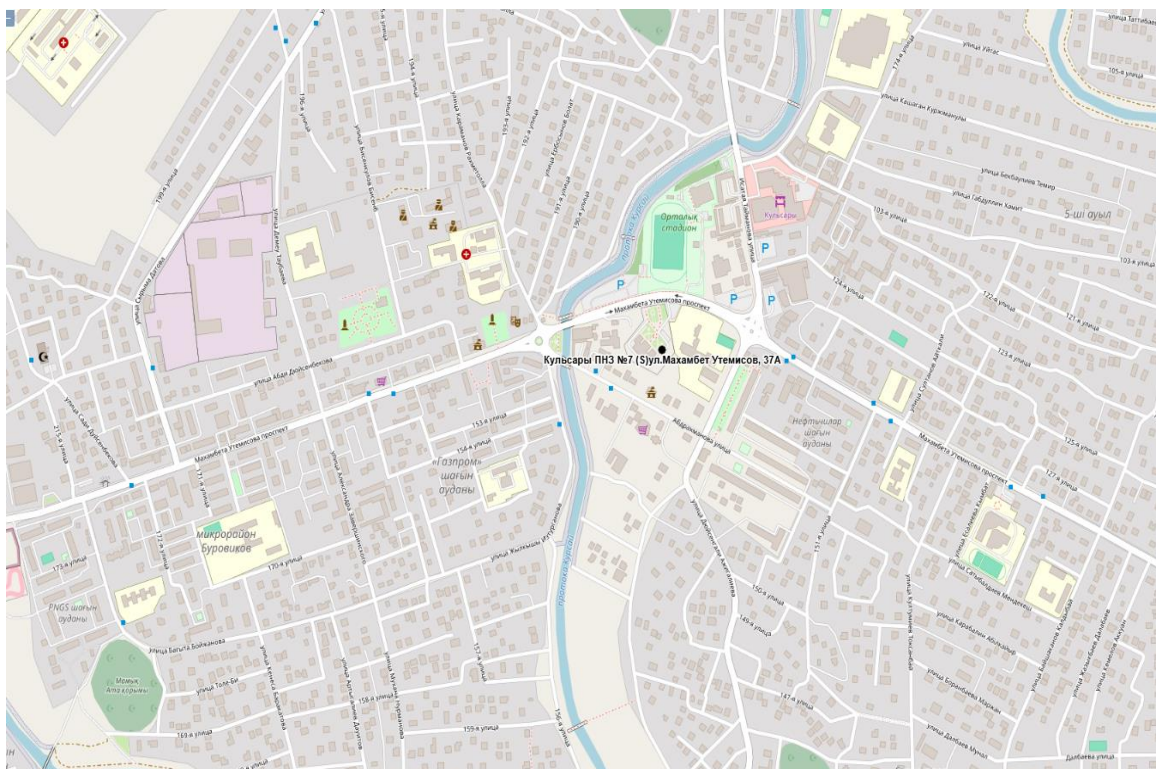
(қосымша-1).

Атырау және Құлсары қалалары бойынша атмосфералық ауа қабатының жерге жақын қабатына орташа радиациялық гамма-фонның мәні 0,09-0,13 мкЗв/сағ (норматив - 5 мкЗв/сағ дейін). Облыс бойынша радиациялық гамма- фонның орташа мәні 0,11 мкЗв/сағ., яғни шекті жол берілетін деңгейінен аспады.

Атмосфераның жерге жақын қабатында радиоактивтердің түсу тығыздығына бақылау Атырау облысында метеорологиялық станцияда (Атырау) ауа сынамасын горизонтальді планшеттер алу жолымен жүзеге асырылды. Стансада бес тәуліктік сынама жүргізілді. Атырау қаласында атмосфераның жерге жақын қабатында орта тәуліктік радиоактивтердің түсу тығыздығы 1,8-2,2 Бк/м² шегінде болды. Облыс бойынша радиоактивті түсулердің орташа тығыздығы 2,0 Бк/м², бұл шекті жол берілетін деңгейінен аспады.

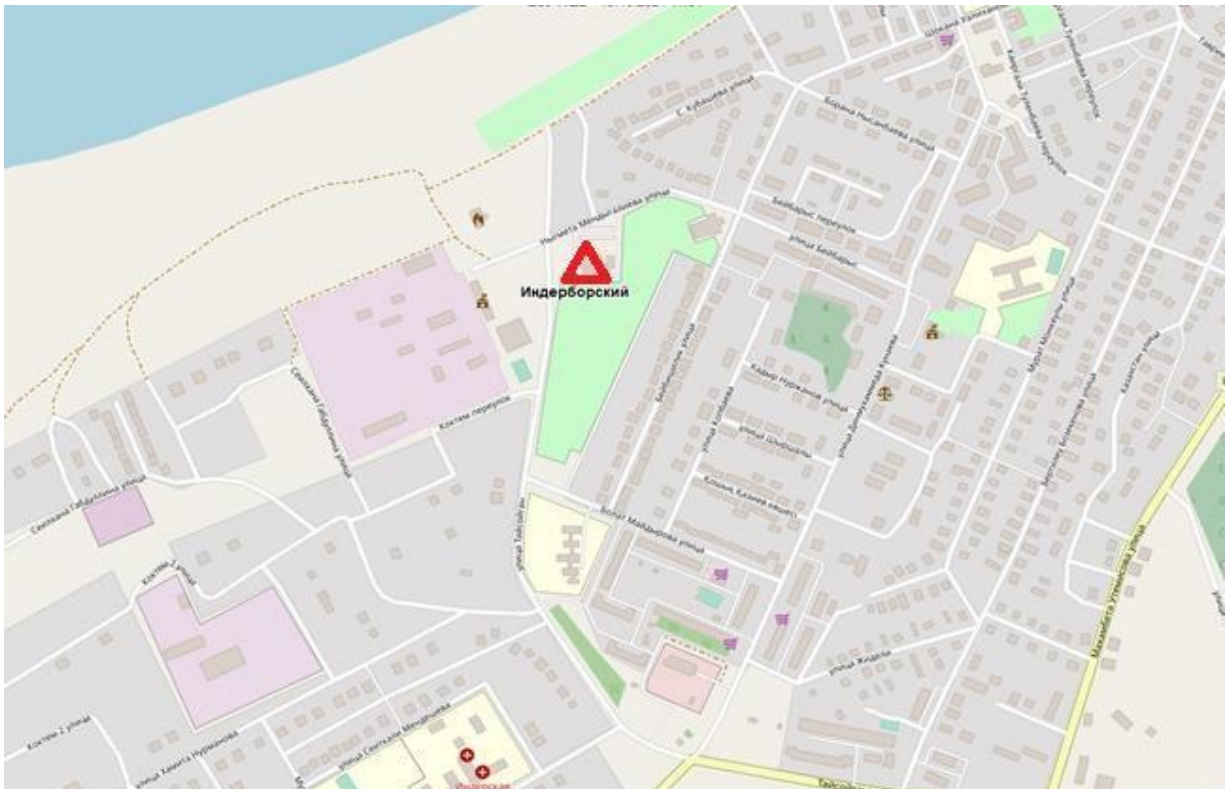
Атырау қаласының атмосфералық ауа ластануын бақылау стационарлық және жылжымалы желісінің орналасу сызбасы

Құлсары қаласының атмосфералық ауа ластануын бақылау стационарлық желісінің орналасу сызбасы

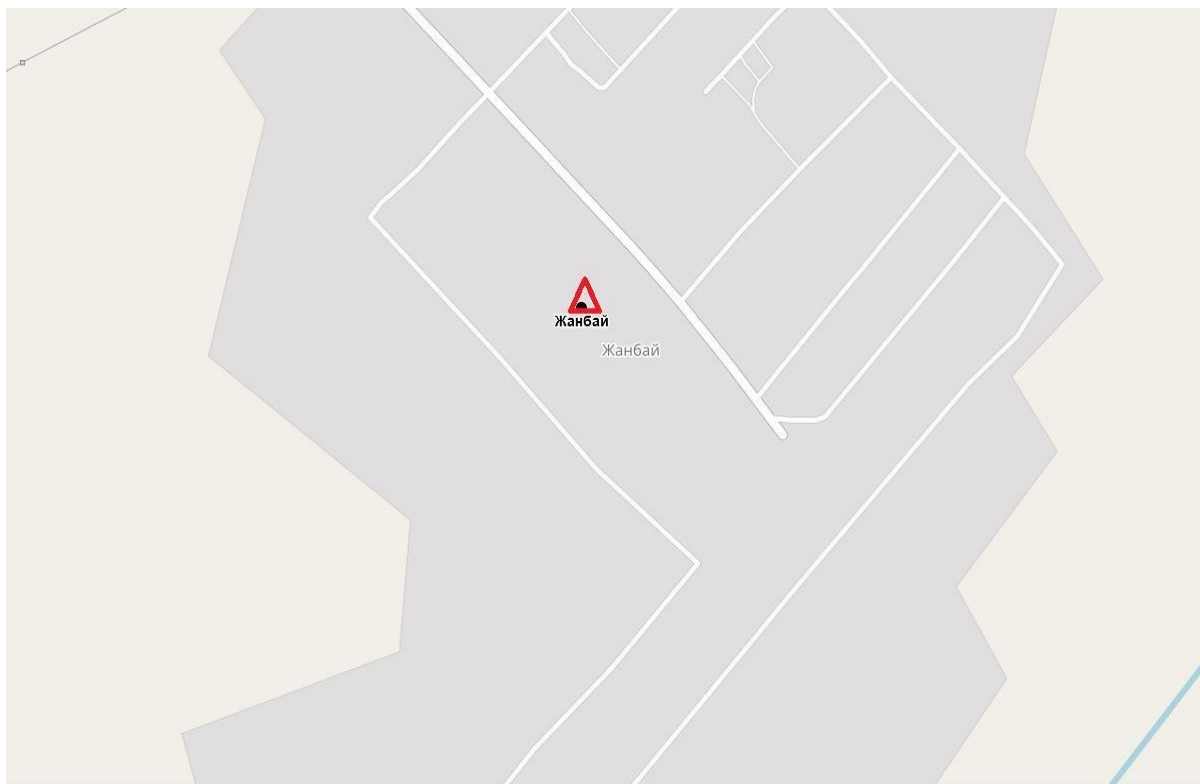
Мақат ауданы атмосфералық ауа ластануын бақылау стационарлық желісінің орналасу
сызбасы

Индер ауданы атмосфералық ауа ластануын бақылау стационарлық желісінің орналасу
сызбасы

Ганюшкино поселкесі атмосфералық ауа ластануын бақылау стационарлық желісінің орналасу сызбасы

Жанбай селосы атмосфералық ауа ластануын бақылау стационарлық желісінің орналасу сызбасы

Атырау облысының аумағындағы радиациялық гамма-фон мен радиоактивті түсулердің тығыздығын бақылау метеостансаларының орналасу сызбасы.

Атырау облысы аумағындағы атмосфералық жауын-шашын мен қар жамылғысын бақылау метеостансаларының орналасу сызбасы.

**Қазақстан Республикасы қоршаған ортасының жоғары (ЖЛ) және экстремалды жоғары ластануы (ЭЖЛ) туралы
2025 жыл маусым айы бойынша**

Атырау қаласындағы 55 ЖЛ (Филиал және NCOS компаниясы ақпараты бойынша)

Жоғары ластану - Атырау қаласы										
Қоспа	Күні, Айы, Жылы	Уақыты	Бекет нөмірі	Шоғыр		Жел		Темпе ратура, °C	Атмос фералық қысым	ЭРБК себебі
				мг/м ³	ШЖШ- дан асу еселігі	Бағыт, град	Жылдам дық, м/с			
Күкіртті сутегі	01.06. 2025	21:00	ЛББ №17 (ы-а Самал,7 көше,42 үй аумағы)	0,0803	10,0	255 Б	1,06	29,2	758,6	
		21:20		0,1047	13,0	259 Б	1,06	28,4	759,1	
		21:40		0,1051	13,1	264 Б	1,01	27,5	759,1	
		22:00		0,1051	13,1	267 Б	1,01	26,8	760,0	
		22:20		0,1051	13,1	271 Б	1,01	26,3	760,2	
		22:40		0,11	13,8	264 Б	1,01	25,5	760,6	
		23:00		0,1194	15,0	275 Б	1,01	25,2	761,0	
		23:20		0,1575	19,7	271 Б	1,05	24,6	761,5	
		23:40		0,1393	17,4	268 Б	1,05	24,3	762,1	
Күкірт диоксиді	01.06. 2025	21:20	ЛББ №17 (ы-а Самал,7 көше,42 үй аумағы)	5,7616	11,5	259 Б	1,06	28,4	759,1	
		21:40		5,1273	10,3	264 Б	1,01	27,5	759,5	
		22:00		5,1273	10,3	267 Б	1,01	26,8	760,0	
		22:20		5,1273	10,3	271 Б	1,01	26,3	760,6	
		22:40		5,1273	10,3	264 Б	1,01	25,5	760,3	
		23:00		5,1275	10,3	275 Б	1,01	25,2	761,0	
		23:20		7,0495	14,0	271 Б	1,05	24,6	761,5	

		23:40		5,2356	10,5	268 Б	1,05	24,3	762,1	
Күкіртті сутегі	02.06 2025	00:00	ЛББ №17 (ы-а Самал,7 көше,42 үй аумағы)	0,1078	13,4	280 Б	1,03	24,0	762,5	
	04.06. 2025	22:40		0,082	10,3	235 Б,ОБ	1,01	23,6	759,2	
		23:00		0,0854	10,7	237 Б,ОБ	1,01	23,5	759,6	
	08.06. 2025	17:40		0,0823	10,3	172 О	1,19	29,7	762,5	
Көміртегі оксиді	14.06. 2025	07:20	ЛББ №11 (с. Дамба, балық инспекция аумағы)	80,0648	16,0	164 ОШ	1,24	20,7	763,4	
Күкіртті сутегі	16.06. 2025	01:20	№ 111 Тұрғын қалашық (Заполярная к-сі, Мұнайшылар үйі)	0.05497	15,4	173 О	0,44	20,18	71.71	
		01:40		0.12283	11,7	143 ОШ	0,33	20,19	70.64	
		02:20	№ 113 Авангард (Жеңіс саябағы)	0.09491	11,9	92 С,СШ	0,15	18,26	69,56	
Күкіртті сутегі	17.06 2025	02:40	№ 109 Восток (Махамбет к-сі, Құрманғазы алаңы)	0.09379	11,7	289 Б,СБ	2.60	21,42	754.1	
		03:00		0.09695	12,1	285 Б,СБ	2.70	21,47	754.2	
		03:20		0.10040	12,6	287 Б,СБ	2.34	21,04	754,2	
		03:40		0.10719	13,4	294 Б,СБ	2.05	20,71	754,3	
		04:00		0.11020	13,8	303 Б,СБ	2.05	20,41	754,4	
		02:40	№ 111 Тұрғын қалашық (Заполярная к-сі, Мұнайшылар үйі)	0.10656	10,1	177 ОШ	1.13	20.90	753,1	
		03:20		0.13547	13,3	160 ОШ	1.01	20.45	753,3	
		03:40		0.14237	16,9	146 ОШ	0.86	20.20	753,3	
		04:00		0.16162	17,8	159 ОШ	0.72	19.99	753,4	
		04:20		0.11861	20,2	142 ОШ	0.71	19.86	753,4	
		04:40		0.09758	14,8	132 Ш,ОШ	0.66	19.60	753,4	
		05:00		0.13636	12,2	136 ОШ	0.53	19.33	753,5	

		05:20		0.16764	17,0	137 ОШ	0.57	19.14	753,5	
		05:40		0.20670	21,0	167 О	0.60	18.99	753,7	
		06:00		0.22563	25,8	170 О	0.59	18.90	754,0	
		06:20		0.19418	28,2	160 ОШ	0.50	18.77	754,0	
		06:40		0.14200	24,3	139 ОШ	0.43	18.84	753,9	
		07:00		0.10641	17,7	141 ОШ	0.50	19.11	754,1	
		07:40		0.10656	13,3	130 Ш,ОШ	0.65	19.81	753,4	
		03:00	№ 112 Әкімат (Сәтпаев к-сі, орталық көпір)	0.09051	11,3	275 Б	1,13	21,26	755,8	
		03:20		0.08447	10,6	292 Б,СБ	1,10	20,99	755,9	
		03:40		0.09991	12,5	269 Б	0,93	20,61	756,0	
		04:00		0.08781	11,0	267 Б	0,88	20,40	756,1	
		04:40	№ 113 Авангард (парк Победы)	0.13195	16,5	145 ОШ	1.28	18.67	752,7	
		05:00		0.13402	16,8	155 ОШ	1.38	18.62	752,8	
		05:20		0.10736	13,4	162 ОШ	1.31	18.41	752,8	
		05:40		0.08915	11,1	133 Ш,ОШ	0.97	17.99	752,8	
		06:00		0.08740	10,9	139 ОШ	1.00	17.84	752,9	
		06:20		0.08105	10,1	158 ОШ	0.87	17.83	753,2	
		07:40		0.09383	11,7	166 О	1.18	17,83	753,3	

2025 жылғы маусым айындағы тұстамалар бойынша Атырау облысының жер үсті суларының сапасы туралы ақпарат

Су объектісі және тұстама	Физика-химиялық параметрлердің сипаттамасы	
Жайық өз.	судың температурасы 20,6-21,2°C шегінде, сутегі көрсеткіші 7,25-7,92, суда еріген оттегі – 8,1-10,3 мг/дм ³ , ОБТ5 – 2-2,7 мг/дм ³ , мөлдірлігі-16 см, кермектілігі – 2,02-2,88 мг/дм ³	
өз. Индер ауд.	3 класс	ОБТ5 – 2,19 мг/дм ³ ОХТ – 22,8 мг/дм ³ СБАЗ – 0,248 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,056 мг/дм ³ Фенолдар – 0,0011 мг/дм ³ ОБТ5, ОХТ, СБАЗ, мұнай өнімдерінің нақты концентрациясы фондық кластан асады.
АҚ «Казтрансойл» НПС Индер Жайық өзенінен 0,5 км жоғары	3 класс	ОБТ5 – 2,34 мг/дм ³ ОХТ – 21,3 мг/дм ³ СБАЗ – 0,124 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,057 мг/дм ³
АҚ «Казтрансойл» НПС Индер Жайық өзенінен 0,5 км төмен	3 класс	ОБТ5 – 2,13 мг/дм ³ ОХТ – 22,8 мг/дм ³ СБАЗ – 0,156 мг/дм ³ Мұнай өнімдері – 0,06 мг/дм ³ Фенолдар – 0,0012 мг/дм ³
с.Береке Жайық өзенінен 0,5 км жоғары	4 класс	Мұнай өнімдері – 0,153 мг/дм ³
с.Береке Жайық өзенінен 0,5 км төмен	4 класс	Мұнай өнімдері – 0,151 мг/дм ³
Атырау қаласы, 1 км жоғары	4 класс	Мұнай өнімдері – 0,168 мг/дм ³
Атырау қ., 0.5 км жоғары «Атырау су арнасы» КМК	4 класс	Мұнай өнімдері – 0,112 мг/дм ³
Атырау қ., 0.5 км төмен «Атырау су арнасы» КМК	4 класс	Мұнай өнімдері – 0,191 мг/дм ³
Атырау қаласы, 1 км төмен	4 класс	Мұнай өнімдері – 0,193 мг/дм ³
"Орал-Атырау бекіре зауыты" РМҚК тасталуынан 3 км төмен Курилкино	3 класс	ОБТ5 – 2,7 мг/дм ³ ОХТ – 20,8 мг/дм ³
«Орал-Атырау бекіре зауыты» РМҚК тасталуынан 0,5 км жоғары Курилкино	3 класс	ОБТ5 – 2,5 мг/дм ³ ОХТ – 22,8 мг/дм ³
Дамба кенті	4 класс	Мұнай өнімдері - 0,169 мг/дм ³ Мұнай өнімдерінің нақты концентрациясы фондық кластан асады.
Перетаска тармағы	судың температурасы 20,5-21,8°C шегінде, сутегі көрсеткіші 7,48-7,55, суда ерітілген оттегі – 9,7-10,3 мг/дм ³ , ОБТ5 – 2,3-2,68 мг/дм ³ , мөлдірлігі – 16 см, кермектілігі – 2,12-2,58 мг/дм ³	
Ағыстың тармақталуынан 0,5 км төмен Перетаска	4 класс	Мұнай өнімдері - 0,174 мг/дм ³
Атырау қ., "Атырау ЖЭО" АҚ тасталуынан 2 км жоғары»	4 класс	Мұнай өнімдері - 0,179 мг/дм ³
Атырау қ., "Атырау ЖЭО" АҚ тасталуынан 2 км төмен»	4 класс	Мұнай өнімдері - 0,146 мг/дм ³

Яик тармағы	судың температурасы 20,6-20,8°C шегінде, сутегі көрсеткіші 7,29-7,59, суда еріген оттегі – 8,1-9,4 мг/дм ³ , ОБТ5 –2,1-2,73 мг/дм ³ , мөлдірлігі 16см, кермектілігі – 2,16-2,32 мг/дм ³	
Ракуша с. Яик ағысының тармақталуынан 0,5 км төмен	4 класс	Мұнай өнімдері – 0,175 мг/дм ³
Еркінқала ауылы, "Атырау бекіре балық өсіру зауыты" РМҚК тасталуынан 0,5 км жоғары»	3 класс	ОБТ5 – 2,24 мг/дм ³ ОХТ – 24,7 мг/дм ³ СБА3 – 0,133 мг/дм ³
Еркінқала ауылы, "Атырау бекіре балық өсіру зауыты" РМҚК тасталуынан 0,5 км төмен»	3 класс	ОХТ – 27,8 мг/дм ³ СБА3 – 0,135 мг/дм ³ Фенолдар – 0,0014 мг/дм ³
Шаронова тармағы	судың температурасы 20,8°C шегінде, сутегі көрсеткіші 7,22, суда еріген оттегі – 8,1 мг/дм ³ , ОБТ5 -2,13 мг/дм ³ , мөлдірлігі-18,8см, кермектілігі – 2,2 мг/дм ³	
аул.Ганюшкино, су бекетінің тұсы	4 класс	Мұнай өнімдері - 0,136 мг/дм ³ Мұнай өнімдерінің нақты концентрациясы фондық кластан асады.
Қиғаш өзені	судың температурасы 20,6°C шегінде, сутегі көрсеткіші 7,25, суда еріген оттегі- 8,7 мг/дм ³ , ОБТ5 -2,02 мг/дм ³ , мөлдірлігі-16см, түстілігі-18,4 градус, кермектілігі-2,74 мг/дм ³	
аул.Котяевка, су бекетінің тұсы	4 класс	Мұнай өнімдері - 0,143 мг/дм ³ Мұнай өнімдерінің нақты концентрациясы фондық кластан асады.
Ембі өзені	судың температурасы 20,8°C шегінде, сутегі көрсеткіші 7,35 суда еріген оттегі-8,7 мг/дм ³ , ОБТ5 -2,03 мг/дм ³ , мөлдірлігі-16см, кермектілігі- 3,3 мг/дм ³	
аул.Аққызтоғай, су бекетінің тұсы	4 класс	Мұнай өнімдері – 0,133 мг/дм ³ Мұнай өнімдерінің нақты концентрациясы фондық кластан асады.
Солтүстік Каспий	температурасы 16,4-17,4°C шегінде, теңіз суы сутегі көрсеткіші -8-8,2 суда еріген оттегі – 7,1-12мг/дм ³ , ОБТ5 – 2,04-3,09мг/дм ³ , мөлдірлігі – 17-18 см, ОХТ – 21,5-40мг/дм ³ , қалқыма заттар -41-70мг/дм ³ , минерализация – 302-4916мг/дм ³ .	

Қосымша 3

Атырау облысының аумағындағы Каспий теңізінің теңіз сулары сапасының нәтижелері

	Ингредиенттердің атауы	Өлшем бірлігі	Маусым, 2025 ж
			Солтүстік Каспий
1	Көзбен шолу		
2	Температура	°C	16,9
3	Сутегі көрсеткіші		8,1
4	Еріген оттегі	мг/дм ³	9,4
5	Мөлдірлігі	см	17,8
6	Қалқыма заттар	мг/дм ³	60,0
7	ОБТ5	мг/дм ³	2,5
8	ОХТ	мг/дм ³	31,3

9	Гидрокарбонаттар	мг/дм ³	55,3
10	Кермектігі	мг/дм ³	5,4
11	Минерализация	мг/дм ³	1534,3
12	Натрий	мг/дм ³	34,5
13	Калий	мг/дм ³	28,8
14	Құрғақ қалдық	мг/дм ³	1556,6
15	Кальций	мг/дм ³	104,4
16	Магний	мг/дм ³	40,0
17	Сульфаттар	мг/дм ³	152,9
18	Хлоридтер	мг/дм ³	1117,7
19	Фосфаттар	мг/дм ³	0,02
20	Жалпы фосфор	мг/дм ³	0,03
21	Нитритті азот	мг/дм ³	0,08
22	Нитратты азот	мг/дм ³	0,17
23	Жалпы темір	мг/дм ³	0,06
24	Тұзды аммоний	мг/дм ³	0,11
25	Қорғасын	мг/дм ³	0,002
26	Мыс	мг/дм ³	0,001
27	Мырыш	мг/дм ³	0,002
28	Жалпы хром	мг/дм ³	0,002
29	Хром (6+)	мг/дм ³	0,002
30	АББЗ /СББЗ	мг/дм ³	0,078
31	Фенолдар	мг/дм ³	0,0007
32	Мұнай өнімдері	мг/дм ³	0,005
33	Бор	мг/дм ³	0,60
34	альфа -ГХЦГ	мкг/дм ³	0,0
35	гамма-ГХЦГ	мкг/дм ³	0,0
36	4,4-ДДЕ	мкг/дм ³	0,0
37	4,4-ДДТ	мкг/дм ³	0,0

Атырау облысының жер үсті мен теңіз суларының сапасының гидробиологиялық көрсеткіштері (уыттылық) жөнінде ақпарат

№	Су объектісі	Бақылау нүктесі	Бағдарлау нүктесі	Сапроб индексі		Су сапасы	Биотестілеу	
				Пери фитон	бентос		Сынақ параметрі, %	Суды бағалау
1	Жайық өзені	Дамба кенті		1,88	5	3	0%	Уытты әсер жоқ.
2		Индер ауданы	су бекетінің жармасында	1,59	5	3	0%	
3		Атырау қаласы	«Атырау Су арнасы» КМК тастандыдан 0,5 км төмен	1,67	5	3	0%	
4	Шаронов арнасы	Ганюшкино селосы	су бекетінің жармасында	1,61	5	3	0%	Уытты әсер жоқ
5	Қиғаш өзені	Котяевка селосы	су бекетінің жармасында	1,71	5	3	0%	
6	Ембі өзені	Аккызтоғай селосы	Гидропост	1,79	5	3	0%	
7	Каспий теңізі	Теңіз кеме қатынасы арнасы	1 ст. кеме қатынасы каналынан 1 км төмен 46°55'11.85"C 51°40'22.69"B	1,89	5	3	0%	Уытты әсер жоқ

8		Теңіз кеме қатынасы арнасы	2 ст. кеме қатынасы каналынан 6 км төмен 46°50'49.59"C 51°33'38.63"B	1,77	5	3	0%	
9		Жайық өзені	46°48'6.71"C 51°29'38.55"B	1,95	5	3	0%	
10			46°52'34.05"C 51°27'39.87"B	1,96	5	3	0%	
11			46°56'8.07"C 51°23'30.54"B	1,69	5	3	0%	
12			46°54'20.02"C 51°17'18.97"B	1,63	5	3	0%	
13			46°53'5.79"C 51°8'23.56"B	1,68	5	3	0%	
14		Волга өзені	46°22'24.57"C 49°12'47.38"B	1,85	5	3	0%	
15			46°15'52.46"C 49°21'16.40"B	1,64	5	3	0%	
16			46°13'7.94"C 49°26'54.14"B	1,70	5	3	0%	
17			46°10'30.78"C 49°33'14.54"B	1,78	5	3	0%	
18			46°11'30.98"C 49°36'2.32"B	2,1	5	3	0%	
19		Жанбай кенті	46°55'46.69"C 50°47'7.10"B	1,99	5	3	0%	
20			46°55'24.34"C 50°46'49.64"B	1,61	5	3	0%	
21			46°55'2.11"C 50°46'43.50"B	1,72	5	3	0%	
22			46°54'32.22"C 50°46'36.09"B	1,60	5	3	0%	
23			46°53'58.51"C 50° 46'14.87"B	1,93	5	3	0%	
24		Шалыги шығанағы аралдары	46°48'25.94"C 51°34'54.08"B	2,09	5	3	0%	
25			46°49'26.90"C 51°37'4.85"B	1,70	5	3	0%	
26			46°48'52.15"C 51°39'41.97"B	1,88	5	3	0%	
27			46°47'1.30"C 51°42'11.94"B	2,15	5	3	0%	
28			46°44'2.87"C 51°43'0,92"B	2,0	5	3	0%	

Анықтамалық бөлім

Елді –мекен ауасындағы ластаушы заттардың шекті жол берілген шоғырлары
(ШЖШ)

Наименование примесей	ШЖШ мәні, мг/м3		Қауіптілік классы
	Максималды бір ретті (ШЖШ _{м.б.})	Орта-тәуліктік (ШЖШ _{о.т.})	
Азот диоксиді	0,2	0,04	2
Азот оксиді	0,4	0,06	3
Аммиак	0,2	0,04	4
Бенз/а/пирен	-	0,1 мкг/100 м ³	1
Бензол	0,3	0,1	2
Берилий	0,09	0,00001	1
Қалқыма бөлшектер (шаң)	0,5	0,15	3
РМ 10 қалқыма бөлшектері	0,3	0,06	
РМ 2,5 қалқыма бөлшектері	0,16	0,035	
Хлорлы сутек	0,2	0,1	2
Кадмий	-	0,0003	1
Кобальт	-	0,001	2
Марганец	0,01	0,001	2
Мыс	-	0,002	2
Күшән	-	0,0003	2
Озон	0,16	0,03	1
Қорғасын	0,001	0,0003	1
Күкірт диоксиді	0,5	0,05	3
Күкірт қышқылы	0,3	0,1	2
Күкіртсутегі	0,008	-	2
Көміртегі оксиді	5,0	3	4
Фенол	0,01	0,003	2
Формальдегид	0,05	0,01	2
Фторлы сутек	0,02	0,005	2
Хлор	0,1	0,03	2
Хром (VI)	-	0,0015	1
Мырыш	-	0,05	3

«Қалалық және ауылдық елді-мекендердегі атмосфералық ауаға қойылатын гигиеналық нормативтер» (2022 жылғы 2 тамыз №ҚР ДСМ-70 СанЕН)

Атмосфераның ластану индексінің дәрежесін бағалау

Градации	Атмосфералық ауаның ластануы	көрсеткіштер	Айға бағалау
I	Төмен	СИ ЕЖҚ, %	0-1 0
II	Көтеріңкі	СИ ЕЖҚ, %	2-4 1-19
III	Жоғары	СИ ЕЖҚ, %	5-10 20-49
IV	Өте жоғары	СИ ЕЖҚ, %	>10 >50

Мемлекеттік органдарды тұрғындар қоғамдастырған ақпараттандыру үшін қалалардың атмосфера ластануының жай-күйі жөніндегі құжат 52.04.667-2005 БҚ. Әзірлеуге, салуға баяндауға және мазмұндауға қойылатын жалпы талаптар.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МОНИТОРИНГ ДЕПАРТАМЕНТІ
РМК «КАЗГИДРОМЕТ» АТЫРАУ ҚАЛАСЫ БОЙЫНША ФИЛИАЛЫ
МЕКЕН-ЖАЙ:
АТЫРАУ ҚАЛАСЫ
ТАЛҒАТ БИГЕЛЬДИНОВА 10А
ТЕЛ. 8-(7122)-52-20-96

E MAIL: INFO_ATR@METEO.KZ